

[Sigsgaard.]

Hr. Egon Jensen spørger mig, om det, vi ønsker, er, at der skal stå en mand ude i forretningerne og kræve moms en op til staten, lige så snart varen betales, og tilsvarende med bilerne. Derved bestyrker hr. Egon Jensen mig virkelig i den mening, at han overhovedet ikke har læst det, vi foreslår. Det, vi foreslår, indebærer nemlig, at de 3 måneders kredit falder væk, men det betyder ikke, at autoforhandleren hver aften, når han har solgt 3 biler, skal rende ind til statskassen og lægge registreringsafgiften i den. Vort forslag går ud på, at han har frist til den 20. i næste måned. Jeg må i øvrigt sige til finansministeren, at det forekommer mig, at det tilskud, der ligger i denne jævntøhen 2-3-4 ugers kredit, der gennemsnitlig bliver tale om, hvis vores ændringsforslag vedtages, må være en rimelig betaling for besværet med at kræve afgiften op. Selv om vort forslag vedtages, vil der altså alligevel være tale om en ret stor rentefordel for branchen.

(Kort bemærkning).

Egon Jensen: Jeg forstår på hr. Sigsgaards stemmeføring, at det er en harme, der opstår hver gang.

Jeg har ikke på noget tidspunkt talt om en lille sag. Hvis hr. Sigsgaard finder ud af den slags, må det være noget, der er fabrikeret ovre i hjørnet, det er i hvert fald ikke sagt her fra talerstolen fra min side. Der er ikke tale om en lille sag.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, når det drejer sig om at varetage den brede befolknings interesser, at jeg synes, det ville være rart, om hr. Sigsgaard fremover kunne varetage dem på samme måde som hidtil. Det er i hvert fald ikke den brede befolknings interesser, han her varetager. Det er ikke branchens interesser, jeg varetager. Det er ønsket om ret og rimelighed og en passende godtgørelse over for de mennesker, som opkræver skat til fordel for os.

Jeg må endelig sige, at vi må vel have lov til at have vores vurdering af, hvordan kreditterne skal være, og på hvilket grundlag vi vil tage dem op til behandling i udvalget.

Så skal jeg i øvrigt ikke spille folketingets tid mere. Det overlader jeg til VS.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Ændringsforslag nr. 1 i tillægsbetænkningen

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget uden for tillægsbetænkningen af Sigsgaard og Kjær Rasmussen (se sp. 6952)

forkastedes med 137 stemmer mod 2; 11 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2-4 i tillægsbetænkningen

vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 146 stemmer; 4 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om beskattningen af pensionsordninger m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 26) findes i tidenden sp. 570, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2099).

Der var stillet 44 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages de 4 følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af kildeskatteloven. (Ændringer i forbindelse med lov om beskattningen af pensionsordninger m. v.)

(Første behandling af lovforslaget (nr. 27) findes i tidenden sp. 570, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2099).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 28) findes i tidenden sp. 570, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2099).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om selvangivelsen af indkomst og formue, om foranstaltninger til kontrol med selvangivelsen og om straffen for skattesvig m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 29) findes i tidenden sp. 570, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2099).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Ændringer i forbindelse med lov om beskatningen af pensionsordninger m. v.).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 30) findes i tidenden sp. 571, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2099).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagene overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Grünbaum: Om selve pensionsskatte-lovforslaget vil jeg sige, at jeg desværre som helhed må karakterisere det, der er blevet opnået under udvalgsarbejdet, siden vi havde første behandling her i tinget, som

ikke særlig fremragende. Jeg vil endda skærpe det og sige, at det er en væsentlig forringelse af det lovforslag, som den tidligere finansminister fremsatte for dette ting.

Det er sjældent, noget sådant sker under en udvalgsbehandling. Hovedreglen er da heldigvis, at man under udvalgsarbejdet forsøger en tilnærmelse mellem regeringspartierne og oppositionen, og af og til giver det da også resultater. Det har vi i hvert fald erfaring for i skattearbejdet. Men her er det altså gået helt modsat.

Der er nået noget positivt med ændringsforslaget om, at den 2 års regel, der blev gennemført i 1967 vedrørende ophævelse af indekskontrakter, nu ændres til en 5 års regel. Det er vi meget tilfredse med. Desuden er vi glade for, at der i udvalget har været enighed om, at pensionskassernes gruppelivsordninger skulle have samme skattemæssige stilling som de kollektive gruppelivsforsikringer. Det er også en god ting. Men bortset fra dette har det ikke været muligt for os at opnå nogen som helst imødekommenhed hos regeringspartierne på de væsentlige punkter over for de synspunkter, som vi fremførte ved første behandling af lovforslaget, og som vi naturligvis har gentaget under udvalgsarbejdet.

Må jeg først sige lidt om den forhøjelse af den nuværende afgift fra 25 pct. til 35 pct., som er indeholdt i lovforslaget. Denne forhøjelse skulle være led i folketingets bestræbelser på at komme skatteunddragelserne til livs. Det er altså noget af det samme problem, som vi var inde på i går, da vi diskuterede forhøjelsen af skatten for særlig indkomst. Meningen med forhøjelsen til de 35 pct. har klart været, som det også fremgår af fremsættelsen, at man herved i hvert fald i nogen grad skulle fjerne noget af denne skattegevinst, helst sådan at man virkelig forhindrede de misbrug, der foregår ved, at man tegner f. eks. indekskontrakter og så systematisk ophæver dem. Man får en skattefordel på 50-60 pct. Vi kender snart hele problemstillingen ud og ind: man lader dem køre i en tid, de 2 år, det har været med indekskontrakterne. Så ophæver man dem og skal kun af med 25 pct. efter den gældende ordning, 35 pct. efter lovforslaget.

Det er selvfølgelig en oplagt fidus, som i meget, meget vid udstrækning benyttes af nogle skatteydere. Det er desværre også

[Grünbaum.]

sådan, at de institutioner, der har med dette at gøre, dvs. banker og sparekasser, ganske åbenlyst reklamerer over for deres klientel med, at man kan gøre det på den og den måde. Der holdes foredrag, oven i købet med lysbilledfremvisning, om, hvorledes man bærer sig ad. Man tegner disse forsikringer, ophæver dem igen, når der er gået 2 år, og så tegner man med det samme nogle nye. Nu bliver det altså 5 år i stedet for.

Det, som virkelig ville batte noget, var at fastsætte en virkelig høj afgift eller gøre, som man gør ved annuitetsforsikringerne, hvor lovforslaget går ud på, at man ud over afgiften skal betale en tillægsskat, således at man ikke opnår nogen skattefordel, hvis man ophæver dem i utide. Det synes jeg er helt rigtigt og logisk, og det var også det, som den kommission, der havde renteforsikringsloven til behandling, i sin tid foreslog. Men man foreslog da rigtignok samtidig, at dette også skulle gælde for indekstrakterne.

Desværre fulgte regeringen ikke det forslag. Den kunne dog have sat procenten op, som vi foreslog ved første behandling, så meget mere som det har vist sig under udvalgets behandling af denne sag, at finansministeriet og finansministeren har kunnet give os nogle nye oplysninger. Da lovforslaget blev fremsat i sin tid, den 7. oktober, stod der i bemærkningerne, at når man var nået til de 35 pct., hang det sammen med, at de 35 pct. så nogenlunde svarede til proportionalstrækket. Det var simpelt hen begrundelsen for, at man satte 35 pct. Nu er der jo gået nogen tid siden, og der er kommet friskere tal frem fra finansministeriet i forbindelse med behandlingen af lovforslaget om særlig indkomst, og nu viser det sig, at den gennemsnitlige beskatning på proportionalstrækket er 39,3 pct., altså lige ved de 40 pct.

Nu skulle man så tro ud fra en rent saglig indstilling og ud fra de forudsætninger, som finansministeren — ganske vist den tidligere finansminister — selv har lagt til grund for sit forslag her over for folketinget, at dette måtte føre til en revision på dette punkt, så man sagde: ja vel, nu har det altså vist sig, at den gennemsnitlige beskatningsprocent på proportionalstrækket ligger ved de 40

pct., og ud fra disse forudsætninger bør det være 40 pct. Men det har vi ikke engang kunnet få regeringspartierne til at gå ind i en realitetsdrøftelse af. Der har været en blank afvisning. Ja, jeg skal da ikke skjule, at udvalgets formand har søgt at komme igennem med noget i den retning, men det var altså håbløst.

Dér står vi så i dag. Det, man her skal drøfte ved anden behandling, er uændret en 35 pct.s afgift, som altså ligger 4-5 pct. under den laveste gennemsnitsbeskatning her i landet. Det er noget svært at se, at man med dette lovforslag overhovedet har nogen mulighed for at bremse den, som vi vist alle er enige om, uheldige trafik, der foregår med indekstrakterne i særdeleshed.

Jeg vil her gerne understrege, at det, det drejer sig om, er, at man skal komme misbruket til livs ved ophævelse i utide. Det er jo ikke tanken, at man med disse ændringer vil ramme de mennesker, som har tegnet indekstrakter eller andre forsikringsordninger, der løber videre, og som ikke bryder selve formålet med tegningen af disse, nemlig at skaffe sig en pension til sin tid. De bliver ikke ramt. Det, det drejer sig om, er at gøre noget ved ophævelserne i utide, i særdeleshed hvor der er tale om en spekulation. Men vi får altså fortsat skattespekulationsmulighederne både med indekstrakterne og med annuitetsforsikringerne.

For annuitetsforsikringernes vedkommende ligger det sådan, at hvis man har magt over det, kan man indrette den indtægt, man har i det pågældende år, hvor man vil ophæve dem, så man i nogen grad kan slippe uden om tillægsskatten. Det var derfor, jeg ved første behandling sagde, at man også af den grund burde forhøje afgiften på annuitetsforsikringerne. Vi har derfor stillet ændringsforslag om, at de 35 pct. bliver forhøjet til 40 pct., og vi har stillet ændringsforslag om tillægsskat, der også skal gælde for indekstrakterne.

Vi har også forgæves søgt at få regeringspartierne til i hvert fald at gå med til at sætte en overgrænse for det årlige beløb, der med skattebegunstigelse kan indbetales på annuitetsforsikringerne. Den tidligere finansminister var meget opmærksom på netop det problem. Jeg mener, at han her fra folketingets talerstol engang nævnte et eksempel på en indbetaling på 1 mill. kr. på

[Grünbaum.]

et år fra en enkelt skatteyder på annuitetsforsikringer eller rateforsikringer, og han brugte det som eksempel på, at her virkelig var tale om et område, der blev misbrugt.

Vi har i udvalget prøvet på at få enighed om den tanke, at man kunne sætte et loft. Jeg skal da gerne medgive, at disse annuitetsforsikringer og rateforsikringer har deres mission, og de bør ikke stoppes. Men vi har et loft i lovens § 16, hvor det drejer sig om arbejdsgivers indbetaling på en arbejdstagers pensionsforsikring. Dette loft er på 30.000 kr. i årlig indbetaling på en enkelt forsikring, og hvorfor ikke bruge det også, hvor det drejer sig om annuitetsforsikringerne? Vi har stillet ændringsforslag om det, og jeg vil endnu en gang opfordre regeringspartierne til at gå ind for det. Nu, må vi se, hvordan det går ved afstemningen.

Så er der spørgsmålet om forenklingen og om ligestillingen af skatteyderne. Her har man fuldkommen svigtet. Vi rejste naturligvis problemerne ved første behandling, og vi rejste dem også på det første møde i udvalget. Men vi må konstatere, at der praktisk taget ikke — eller slet ikke, kan vi godt sige — har været forhandlet i udvalget om disse problemer.

Der har været almindelig enighed om her i folketinget, at når vi kom frem til renteforsikringslovens revision, nu altså pensions-skatteloven, skulle vi tage disse problemer op. Vi har alle i klar erindring udtalelser af hr. Niels Helyeg Petersen, hr. Haunstrup Clemmensen og andre, som udtrykkelig har henvist til, at det var problemer, der skulle ordnes, når vi kom frem til en revision af renteforsikringsloven, som indeholder en række af disse skattefradrag. Der er ikke sket nogen forenkling; der er ikke stillet noget forslag fra finansministeren om en forenkling, og ligestillingen er der overhovedet ikke gjort noget ved. Vi har stadig væk, når dette vedtages, den tilstand på dette område, at arbejdsmanden fra i går — for at bruge ham igen — som sparer 1.000 kr. op i en eller anden forsikringsordning, får en skattebegunstigelse på måske 40 pct. af 1.000 kr., altså 400 kr., medens andre — og jeg kan godt tage mig selv med dér — som gør det samme og måske oven i købet uden at spare noget op, men ved at flytte pengene fra den ene konto til den anden, får et

statstilskud på 600 kr. Det burde være omvendt, sådan at man i særlig grad støttede den, der ikke havde råd til at spare de 1.000 kr. op. Nu giver man en betydelig ekstrapremie til dem, der uden særligt besvær kan foretage denne såkaldte opsparing. Det er umuligt at se noget som helst rimeligt heri. Vi har diskuteret det i en uendelighed her i folketinget, og gentagne gange har vi sagt, at det var her, man skulle gøre noget ved det. Jeg husker, at jeg selv i mini tid som finansminister sagde, at når vi kommer frem til renteforsikringsloven, skal vi tage disse problemer op, og noget tilsvarende har man altså nu sagt fra regeringspartierne. Men, der er ikke sket noget.

Spørgsmålet om den såkaldte tilbagevirkende kraft har vi drøftet en del i udvalget, og det er særlig på det punkt, der er sket en alvorlig forringelse af det lovforslag, som den tidligere finansminister, hr. Poul Møller, fremsatte. Hr. Poul Møller lagde megen vægt på, at selv om der var tilbagevirkende kraft, var dette helt rimeligt. Vi har i betænkningen givet udtryk for vort synspunkt, som er det, at der ikke er tale om tilbagevirkende kraft. Hvis man nemlig anerkender synspunktet om tilbagevirkende kraft på dette område, smuldrer simpelt hen hele grundlaget for revisionen af skattelovgivningen.

Lad mig give et helt frisk eksempel, nemlig debatten i går, hvor man drøftede en forhøjelse af beskatningen af særlig indkomst fra 30 til 40 pct. Ja men dette her er da ikke spor mere med tilbagevirkende kraft end det andet. Der er da indgået utallige kontrakter, hvor man har forudsat, at skatten på særlig indkomst var 30 pct., og at hvis man realiserede, var det den skat, man kom til at betale. Alligevel har regeringspartierne, helt rigtigt, synes jeg, forhøjet den til 40 pct., fordi de siger, at den sats skulle ajourføres, da den var kommet ud af trit med den almindelige udvikling i vores skattniveau. Det er præcis den samme betragtning, der anlægges her. Vi har nogle afgifter i denne lovgivning, som er kommet helt ud af niveau med den skatteudvikling, der har været igennem en årrække, og derfor er det helt naturligt, at man siger det samme, som man sagde i går: ja men så må disse satser forhøjes, og de bør altså efter vores mening sættes op til 40 pct. Der er ikke tale om

[Grünbaum.]

nogen tilbagevirkende kraft. Der er tale om en ganske normal regulering af vores skatte-lovgivning.

Jeg vil gerne have lov til lige at citere, hvad den tidligere finansminister sagde om disse problemer, da han her i tinget den 7. oktober fremsatte dette lovforslag. Han sagde, at han mente, der var en tilbagevirkende kraft, men tilføjede så:

„De mulige betænkeligheder i forbindelse med at give reglerne tilbagevirkende kraft mener jeg det forsvarligt at se bort fra i betragtning af, at disse regler kun rammer den, der disponerer over forsikringen på en måde, som er uforenelig med forsikringens karakter af en langsigtet opsparing.“

Det var, hvad den tidligere finansminister mente om den sag. Men den nuværende finansminister har altså ment, at man skulle give denne indrømmelse til alle dem, der har tegnet forsikringer i forvejen, således at det, vi nu gennemfører, slet ikke får nogen betydning for alle dem, der er tegnet, og for de beløb, der er indbetalt, men kun for nyttegninger og for yderligere beløb, der indgår i ordningerne fremefter. Hverken en tillægs-skat eller en forhøjelse fra 25 pct. til 35 pct. får virkning for hele dette vældige område. Husk nu på, at der er tegnet indekstraktter for — ja, jeg har ikke det sidste tal, men det er vel snart 2½-3 milliarder kr. Dertil kommer som sagt, at det, man vil ramme her, kun er ophævelsen i utide. Det rammer ikke dem, der bevarer disse kontrakter. Nej, vi synes, det er en meget, meget alvorlig forringelse af det lovforslag, som den tidligere finansminister fremsatte, der er sket igennem udvalgsarbejdet og ved de ændringsforslag, som finansministeren har stillet, og det er vi meget betænkelige ved. Vi må altså stemme imod ændringsforslag nr. 24 til § 34.

Så vil jeg godt sige lidt om det ændringsforslag om ophævelse af adgangen til at nytte indekstraktter, som vi har stillet sammen med socialistisk folkeparti. Det kan måske nok virke lidt mærkeligt, at vi stiller et sådant forslag, for vi skal gerne indrømme, at det er noget, der bør komme pludseligt; man skal ikke reklamere med i forvejen, at man vil standse tegning af indekstraktordninger. Men vi har alligevel

ment, at tiden nu var inde til at sige stop for dette. Jeg har nævnt tallene. Det er jo uhyggelige tal. Det er en uhyggelig belastning, der hviler på statsbudgettet fremover, ganske vist ikke i de nærmeste år, men som kommer engang. Nu har vi fået noget, der hedder perspektivplanen. Jeg ved i øvrigt ikke, om den indeholder noget om disse problemer, men hvis den ikke gør det, var det dog nok værd, at man i finansministeriet tog det med ind i sine overvejelser af, hvordan de fremtidige økonomiske forpligtelser kommer til at tegne sig for statsbudgettet på dette område. Da man gennemførte fuld folkepension, så var det meningen, at indekstraktordningen skulle ophæves. Den blev gennemført i sin tid som et alternativ til det, man dengang kaldte fuld folkepension, og det var en klar forudsætning, at når den fulde folkepension var gennemført, skulle indekstraktordningen ophæves; det er den altså desværre ikke blevet.

Vi må som sagt meget beklage det, der er sket med pensionslovforslaget. Det er ikke blevet forbedret under udvalgsarbejdet bortset fra de to punkter, jeg har omtalt, og jeg kan godt sige med det samme, at mit parti ikke kan tage medansvar for gennemførelsen af det.

Langkilde: Mit partis ordfører, hr. Haunstrup Clemmensen, er desværre forhindret i at være til stede, hvorfor jeg skal knytte nogle bemærkninger til ændringsforslagene og lovforslagene som helhed.

Sigtet med pensionslovforslaget var og er en klargørelse af reglerne på dette felt, som er meget udviklede. Man kan hævde, at de stadig er meget udviklede, men må dog erkende, at der er sket en tydeliggørelse af dem, og jeg tror også, at der under udvalgsarbejdet på en lang række punkter er sket både en sproglig afklaring og en afklaring af enkelte udestående problemer, så i den henseende skulle der være sket visse fremskridt.

Jeg vil derudover nævne, at der også er sket en skærpelse på visse punkter. Hr. Grünbaum har allerede nævnt problemet omkring indekstraktterne, hvor der i 1967 blev fastsat en periode på 2 år efter indgåelsen, i hvilken man ikke kunne ophæve dem, uden at det havde almindelige

[Langkilde.]

skattemæssige virkninger. Denne frist foreslås nu udvidet til 5 år, og det synes jeg nok i høj grad indskrænker de muligheder, som hr. Grünbaum omtalte i sit indlæg for henholdsvis at købe og ophæve kontrakterne igen. Det er klart, at der her var tale om et misbrug, som jeg mener vi har fået indskrænket mulighederne for ret væsentligt.

Derudover sker der den skærpelse, som fremgår af ændringsforslag nr. 13 til § 29, at tillægsskattens område udvides, hvilket jo er noget ret væsentligt. Jeg vil gerne sige herom, da hr. Grünbaum ikke selv nævnedes det, at når der står, at det er et flertal, der stiller det, altså at socialdemokratiet og SF ikke er med, ligger det selvfølgelig i, at de ønsker endnu kraftigere skærpelse. Men jeg går ud fra, at de i øvrigt er enige i den skærpelse, der ligger i ændringsforslag nr. 13. Logisk set kan de, når de stiller forslag om en yderligere skærpelse, selvfølgelig ikke være medforslagsstillere til ændringsforslag nr. 13.

Derudover sker der en ændring med hensyn til gruppelivsforsikringerne, som jeg er enig i er en rimelig imødekommelse af de grupper, som har tegnet disse forsikringer uden om de faglige foreninger.

Jeg skal sige nogle bemærkninger om de ændringsforslag, der er stillet af mindretallet, dels af socialdemokratiet og af SF, dels af de to partier sammen. Jeg skal først omtale ændringsforslag nr. 3 til § 8 om et loft på 30.000 kr. ved indbetaling på disse forsikringstyper. I og for sig må man vel sige, og det vil hr. Grünbaum sikkert også indrømme mig uden videre, at logisk set er det ikke rigtigt at lægge loft over en type forsikringer, hvor der i princippet er fuld fradragret, og hvor der skal betales fuld indkomstskat, når de til sin tid udbetales. Det ville være naturligt at få dem ind under det begrænsede fradrag. Men det er klart, at det begrænsede fradrag på 3.000 kr., som vi har i dag, ikke har megen interesse i denne forbindelse; det må man erkende.

Men derudover er der også nogle praktiske ting, som afgjort taler imod det. Jeg kan godt se, at det ikke ville ramme urimeligt, om man havde en vis begrænsning. Men det er jo så få, der kan tænkes at ville foretage indbetalinger over den størrelse. Der er bare det ved det, at man netop for at ramme

disse relativt få vil foranledige en hel del administrative besværligheder, navnlig på ligningsområdet, som det efter min mening vil være urimeligt at indføre i denne forbindelse for at opnå det relativt beskedne resultat, som man kan opnå ved en sådan begrænsning. Hvordan skal man kontrollere, at dette loft overholdes? Det er jo ikke sådan, at man er afskåret fra at tegne flere forsikringer, man kan tegne lige så mange, man vil. Det vil altså sige, at et loft for den enkelte forsikring ikke har så forfærdelig megen interesse. Så måtte man på en eller anden måde sikre sig, at den samlede tegning ikke kunne overstige de 30.000 kr., men hvem skal kontrollere det?

Alt i alt må jeg sige, at selv om hensigten kan være god nok fra mindretallets side, mener jeg, at det er et uhenigtsmæssigt forslag, og at det uden i og for sig at nå det mål, som forslagsstillerne tilsigter, vil skabe en masse administrativt besvær og ligningsmæssige vanskeligheder — og dem er der nok af i forvejen, så vidt jeg forstår på ligningsmyndighederne.

Så er der spørgsmålet om mulighederne for en anden form for fradrag, som man er inde på fra begge oppositionspartiernes side, spørgsmålet, om man kunne ændre den hidtidige fradragsform hvor det er et fradrag i indkomsten til et fradrag eller nedslag i skatten. Jeg er ganske klar over at der har været ført en diskussion om dette, og den har formentlig været ført igennem mange år. Det er også blevet sagt, at det kunne man vende tilbage til i forbindelse med denne lovgivning, og det har der i og for sig også været fuld adgang til at gøre. Men jeg må have lov at sige, at min personlige vurdering af dette problem, og jeg mener absolut den dækker mit partis opfattelse, er, at ved at gøre det, som man fra oppositionens side forestiller sig, nemlig give forsikringsfradraget som et nedslag i skatten i stedet for som et nedslag i den skattepligtige indkomst, lægger man i virkeligheden en skat på fradraget, eller man kan sige, at man skærper progressionen. Det er realiteten i det. Dette, at folk får forskelligt ud af et nedslag i den skattepligtige indkomst, ligger i det progressive skattesystem som sådant, det er uundgåeligt. Når man har et progressivt skattesystem, må nedslaget virke kraf-

[Langkilde.]

tigere på de højere indkomster; det er der ikke noget mærkeligt i. Går det den modsatte vej, og f. eks. to erhvervsvirksomheder, en lille og en stor, begge har en nedgang i indkomsten på 5 pct. f. eks. på grund af svigtende omsætning, så vil den store virksomhed i kraft af, at skatten samtidig går mere ned, fordi den er under progressionen, faktisk have et mindre tab end den lille virksomhed. Jeg synes, man må sige, at det, man tilstræber fra oppositionspartiernes side ved et forslag om at lade forsikringsfradraget give sig udtryk i et nedslag i skatten, i virkeligheden er udtryk for en skærpelse af progressionen på dette specielle punkt. Og så kan man spørge hr. Grünbaum og hr. Ømann: er det kun på dette specielle punkt, er det kun med hensyn til forsikringsfradragene, man ønsker en sådan skærpelse, eller er der andre fradrag, som man kan underkaste samme vurdering? For det må jo erkendes, at det gælder for alle fradrag, at de har forskellig virkning, efter om man er inde under en kraftig progression eller man ikke er det.

Hvad angår procentspørgsmålet, er forholdet det, at der i sin tid er foreslået 35 pct., og dette forslag står ved magt. Men der er stillet ændringsforslag fra socialdemokratiets og SFs side om at gå op til 40 pct. Man havde tidligere en særlig indkomstskat på 30 pct., og da lå denne sats her på 25 pct. Nu sætter man den særlige indkomstskat op til 40 pct., og satsen her kommer altså på 35 pct. Der kan vel være rimelighed i en vis forskel mellem de to satser; man må jo erkende, at der er et bundfradrag i den særlige indkomstskat, som vel kan gøre det naturligt, at der er en vis forskel mellem de to satser, og det har man altså fra regeringspartierne side ønsket at fastholde.

Så er der stillet ændringsforslag om forbud mod nytægning af indekskontrakter fra en bestemt dag i maj måned. Det er vor opfattelse, at problematikken omkring en fortsat tegning af indekskontrakter må være helt afhængig af, hvilke andre muligheder

man skaber for en begunstigelse af opsparingen. Det har vist sig at være en overordentlig gavnlig metode, man har brugt. Der er i alt fald tale om en meget betydelig tegning og, man må vel tilføje, tegning i et befolkningsområde, som er overordentlig bredt sammenlignet med så mange andre opsparingsordninger. Disse indekskontrakter har altså virkelig vist sig at have en, jeg var lige ved at sige folkelig tiltrækningskraft. Det er et meget stort tal, og de statistikker, vi har set fra banker og sparekasser, viser, at det er folk med jævne indtægter, som i vidt omfang har tegnet disse kontrakter. Vi mener, at disse kontraktmuligheder må opretholdes, indtil der skabes andre muligheder af tilsvarende art for at stimulere opsparingen. Man kan i alt fald konstatere som en generel erfaring, at det ikke er muligt at få virkelige opsparingsordninger med nogen tiltrækningskraft, medmindre de er knyttet til en skattemæssig begunstigelse.

Hr. Grünbaum var meget kritisk over for ændringsforslaget vedrørende det tidspunkt, ordningen skal træde i kraft. Jeg må nok sige, at de sammenligninger, hr. Grünbaum dér foretog med andre ændringer i skattesatser, kan jeg ikke være helt enig i. Jeg synes, man må sige, at der for disse forsikringskontrakter og andre former for kontrakter af pensionsmæssig karakter er tale om et egentligt kontraktforhold indgået under en ganske klar forudsætning, som gør det urimeligt, at der gribes ind i denne kontrakt. Det er klart, at vi skal søge at lukke hullerne i denne lovgivning, og jeg mener, vi er kommet et meget, meget langt skridt frem i den retning. Der var lukket mange huller ved det oprindelige lovforslag; vi har lukket yderligere et par stykker under vores behandling i udvalget, og det mener jeg er helt rigtigt. Men på den anden side skal man efter min opfattelse ikke gribe ind i nogle kontraktforhold, som er indgået under udtrykkelige forudsætninger, som de pågældende havde lov til at tro ville bestå. Derimod får loven virkning for fremtiden, både for de indbetalinger, som sker efter lovens

[Langkilde.]

ikrafttræden, og for nye kontrakter, og det mener jeg må være en rimelig ordning. Vi kommer ikke uden om, at et indgreb, som havde en vis tilbagevirkende kraft, ville få en afgørende indflydelse på folks interesse for og lyst til at gå ind på disse former for opsparinger, og jeg tror, man må erkende — det tror jeg også hr. Grünbaum vil — at alle disse forskellige grupper af kontrakter vit-terligt har skabt en relativt bred opsparing i samfundet, som har været af betydning og, da den jo er meget langvarig, af væsentlig betydning for hele formuesituationen her i landet. Jeg synes ikke, det ville være rigtigt at forringe det. Jeg synes heller ikke, det ville være rigtigt at gøre folk usikre med hensyn til, om der virkelig var en mulighed for, at staten eller lovgivningsmagten så at sige gik fra sine hidtidige forudsætninger og greb ind i bestående kontrakter, som det ville være tilfældet, hvis man gav det tilbagevirkende kraft.

Ja, jeg har ikke yderligere bemærkninger om ændringsforslagene og om lovforslagene i øvrigt. Jeg skal anbefale at stemme for de ændringsforslag, som er stillet af finansministeren og tiltrådt af udvalgsflertallet, og at stemme imod de ændringsforslag, som er stillet af henholdsvis socialdemokratiet og SF eller af de to partier tilsammen.

Niels Andersen: De lovforslag, som her er til anden behandling, griber dybt ind hos store dele af befolkningen med hensyn til dens spareevne og lyst til at spare.

Der er stillet en del ændringsforslag fra oppositionens side, og her vil jeg særlig hæfte mig ved forslaget om at forhøje satsen 35 pct. til 40 pct., når man ophæver indekstrak-ter, annuitetsforsikringer o. lign. i utide. Jeg vil gerne understrege, at denne procentsats får virkning, hvis der sker ophævelse af de pågældende forsikringer i utide, og derfor kan det nok forekomme lidt mærkeligt, at man fra socialdemokratiets side siger, at man ønsker den hævet fra 35 pct. til 40 pct., eftersom langt de fleste mennesker jo kun hæver disse kontrakter i utide, hvis der er tale om sygdom, arbejdsløshed eller andet. Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi fra venstres side tillægger det meget stor betydning, at der opspares betydelige summer her i landet, og vi vil

heller ikke lægge skjul på, at f. eks. indekskontraktordningen kan være en inspiration til at foretage en sådan opsparing. Derfor finder jeg det egentlig ganske rimeligt, at man nøjes med 35 pct. i stedet for at gå op til 40, når folk bliver nødt til at ophæve sådanne kontrakter på grund af personlige forhold, som jeg nævnedes før, og de 35 pct., som blev foreslået i det oprindelige lovforslag, har vi igennem udvalgsbehandlingen holdt fast ved.

Ud over dette foreslår man fra socialdemokratiets side, at der for indekstrakter, der hæves i utide, skal være tillægsskattepligt, således at man altså ikke skal nøjes med de 35 pct., men yderligere skal beskattes med den beskatningsprocent, som i øvrigt gælder for éns indkomst. Af nøjagtig samme grund som før med hensyn til de 35 og 40 pct. finder jeg det ikke rigtigt at gå med til en sådan tillægsskat i tilfælde, hvor man i utide ophæver kontrakten.

Jeg må dog indrømme, at der kan komme forhold frem, som viser, at man meget stærkt misbruger denne ordning, sådan at man ophæver sådanne kontrakter for at få en skattemæssig fordel af det. Men netop derfor har vi foreslået en stramning af det åremål, inden for hvilket det kan tillades, at man ophæver sådanne ordninger og kan nøjes med de 35 pct. Hvis man ophæver ordningerne inden for 5 år — det foreslås altså nu skærpet fra 2 til 5 år — bliver man indkomstskattepligtig af det pågældende beløb. Det må efter min mening være noget, der tager spekulatøren ud af disse forhold, sådan at ordningerne vil virke efter deres faktiske hensigt: at være med til at sikre en højere pension, når man når op til de 67 år, eller hvordan man nu har tegnet de pågældende forsikringer. Derfor mener jeg altså ikke, at der er grundlag for at lægge en tillægsskat på indekstrakterne.

Endelig har man fra oppositionens side foreslået, at man højst kunne anvende 30.000 kr. pr. år på forsikring pr. person. Det lyder i og for sig meget acceptabelt. Men forholdet er i det praktiske liv, at man bruger sådanne annuitetsforsikringer, renteforsikringer el. lign. som pension til folk, som i en ret sen alder indtræder i deres stilling, hvorfor man har behov for at bruge så mange flere penge i det forholdsvis korte åremål, der er tilbage, inden pensionen skal

[Niels Andersen.]

træde i kraft. Derfor synes jeg ikke, det ville være helt rimeligt at sætte en grænse på 30.000 kr. for mennesker, som meget sent kommer ind i dette pensionsmæssige forhold. Derfor kan vi altså ikke give tilsagn til oppositionen om at støtte dette forslag.

Så er der det meget store problem om ligestilling i skatten med hensyn til at fratække betalt præmie i den skattepligtige opgørelse. Det kan se meget rigtigt ud, at man skal have det samme nedslag i skatten i kroner, hvad enten man tjener en lille eller en høj løn. Imidlertid må man erkende, at når der er forskel på disse nedslag, er det, fordi vi i skattelovgivningen har en progression, sådan som hr. Langkilde fremhævede det, der gør, at hvis man har en høj indkomst, får man også et større nedslag i den faktiske skat, end hvis man har en lav indkomst. Med andre ord må man sige, at progressionen er årsagen til denne forskelsbehandling. Man kan vel udtrykke det på den måde, at skål man betale en høj progressiv skat af de sidst tjente penge, så er det vel rimeligt, at hvis man bruger de samme penge til at tegne en pensionsordning for, får man et tilsvarende nedslag, sådan som det har været gældende nu igennem en lang årrække. Med denne motivering mener vi ikke fra venstres side at vi kan gå med til ændringsforslag nr. 43.

Endelig er der ændringsforslag nr. 44 fra socialdemokratiet og SF, som ønsker, at indekstrakterne helt skal ophæves, og motiverer det med, at man vil pålægge staten meget store byrder, jo længere tid man opretholder muligheden for at tegne sådanne indekstrakter. Forholdet er jo det, at disse indekstrakter har været en spore til opsparing i ret stor stil, en opsparing som man i samfundet i høj grad er interesseret i. Hvis man vil hindre, at det får meget store følger for samfundet, må man sætte ind imod inflationen, idet man med mindre og mindre inflation vil få mindre og mindre forpligtelser i henhold til indekstrakterne. Det er altså den økonomiske politik i første omgang, der bestemmer, om indekstrakterne skal blive en alvorlig byrde for samfundet.

Med hensyn til finansministerens ændringsforslag vil jeg som allerede nævnt gerne fremhæve ændringsforslag nr. 6, hvor-

efter man, hvis man hæver et kontraktforhold, inden 5 år er gået, vil blive almindeligt indkomstbeskattet, hvorimod det efter de 5 år er de 35 pct., der er gældende.

Der er også det forhold, vi talte en del om ved første behandling, og som vi også har drøftet ret indgående i udvalget, spørgsmålet om den tilbagevirkende kraft. Der er ikke tvivl om, at mange af de mennesker, der har tegnet sådanne forsikringer, har gjort det under den ganske bestemte forudsætning, at hvis der kommer sygdom eller andre forhold, der gør det nødvendigt at ophæve disse kontrakter, skulle de betale 25 pct. af indekstrakterne og 30 pct. af annuitetsforsikringer og renteforsikringer i øvrigt. Vi har fra regeringspartiernes side fremhævet, at dette var en forudsætning for folk ved tegningen af disse kontrakter, og derfor ville det være urimeligt, at man gennemførte en skærpelse for de forsikrings vedkommende, der er tegnet før den 6. maj 1971, hvilket er den dato, der blev fremsat ændringsforslag fra finansministerens side. For samtlige indbetalinger, der har fundet sted før denne dato, vil beskattningen være 25 pct. for indekstrakters vedkommende og 30 pct. for annuitets- og renteforsikrings vedkommende, mens den vil være 35 pct. for forsikringer, der er tegnet efter denne dato. På den måde ved jeg i hvert fald at vi går ingen for nær, og vi har ikke gennemført noget, som har medført, at de forudsætninger, hvorunder man indgik de forskellige kontrakter, er bristet. Det ser vi fra venstres side på med megen taknemlighed, for vi mener, det er rigtigt at respektere sådanne indgåede kontrakter, der er gældende lovmæssigt, og som har til opgave at fremme opsparingen i vort samfund.

Endelig er der i betænkningen givet udtryk for, at man meget gerne ser, at der udarbejdes en vejledning til borgerne vedrørende de mange forskellige forsikringsformer, der findes, og at man samtidig giver en skematisk oversigt over, hvor meget man skal betale i skat, hvis man ophæver sådanne ordninger i utide, ligesom det klart skal fremgå, hvor meget man skal betale i skat, hvis man ikke ophæver disse kontrakter, men lader dem gå til vejs ende, således at selve hensigten med forsikringernes tegning bliver opfyldt til punkt og prikke.

Med disse betragtninger vil jeg gerne fra

[Niels Andersen.]

venstres side fremhæve, at vi anbefaler at stemme imod de ændringsforslag, der er stillet fra oppositionens side, men at stemme for de ændringsforslag, der er stillet af finansministeren, og som der er givet tilslutning til fra regeringspartierne side.

Helge von Rosen: Som det er blevet fremhævet fra alle sider under første behandling og nu gentaget i selve betænkningen, er dette lovforslag så kompliceret, at det vanskeligt kan overskues af den almindelige skatteyder. Det er endda mildt sagt. Forslaget må anses for at være absolut utilgængeligt for den almindelige skatteyder og overordentlig vanskeligt for den mere kyndige.

Som en af de mest kyndige skrev i en artikel om forslaget i Skattepolitisk Oversigt her i foråret, er det ikke engang sikkert, at de erhvervsgrene, som først og fremmest berøres af lovforslaget, nemlig forsikrings-selskaber og pengeinstitutter, uden tilkaldelse af specialister kan finde sig til rette i denne jungle. Den vejledning, som ministeren har stillet i udsigt, er derfor yderst påkrævet, og det er kun beklageligt, at den ikke har foreligget i udkast til brug for udvalget.

Forslaget om at annullere skattefordelene ved ophævelse af indekskontrakter, hvis ophævelse sker inden for 5 år mod hidtil 2 år, gældende for nye kontrakter, er en fornuftig regel, der vil gøre gevinsten ved at ophæve så begrænset, at det formodentlig i praksis ikke længere vil være umagen værd at gennemføre denne form for skattetænkning, som jo er imod hensigten med indeksordningen. Skulle hr. Grünbaums betæneligheder dog vise sig berettigede, så kan man lave tillægsskat eller udvide fristen på 5 år yderligere. Men tillægsskat — og det gælder også udvidelse af fristen — er ikke en administrativ forenkling for at sige det mildt. Der vil stadig være mange, som vil være nødsaget til at hæve pengene, som altså ikke kan lade sig afskrække.

Mindretallets forslag om nu at standse adgangen til at tegne indekskontrakter kan det radikale venstre ikke slutte sig til. Det er naturligvis rigtigt, at ordningen indebærer betydelige forpligtelser for staten under en eventuel fortsat langvarig inflation, og det er betænkeligt. Det samme gælder for det offentliges pensionsforpligtelser. Men

det kan dog efter min mening forekomme stødende, at muligheden for ved inflations-sikring at spare op — og det er jo i realiteten det, der er tale om både ved indekskontrakter og ved tjenestemandspensionerne — med det formål at sikre opretholdelse af en ikke alt for forringet levestandard efter erhvervsdygtig alder foruden tjenestemændene skal forbeholdes selvstændige erhvervsdrivende, som naturligt opsparer i mere eller mindre inflationssikrede aktiver, samt dem, som kan afse en så stor opsparing, som kræves for at erhverve parcelhus eller ejerlejlighed.

Det radikale venstre kan imidlertid være enig i, at indeksordningens forpligtelser for staten indeholder et problem, hvis løsning vi gerne vil være med til at overveje. Den naturlige løsning ville måske ligge i en åbning af adgangen til at spare op, men uden statens medvirken, i indeksobligationer i fast ejendom. Herved kunne man måske slå flere fluer med ét smæk.

Finansministeren har fremsat ændringsforslag, sådan at forslaget ikke længere har egentlig tilbagevirkende kraft for ordninger oprettet under den hidtidige lovgivning, og dette ændringsforslag kan det radikale venstre tilslutte sig.

Både socialdemokratiet og socialistisk folkeparti giver i betænkningen udtryk for en generel kritik af, at de skattebegünstigede forsikringsordninger giver større skattebesparelse for høj end for lav indkomst. Ingen af dem kommer ind på, at de selv for længst kunne have ændret dette forhold, de kunne endda have regnet med bred tilslutning i hvert fald fra det radikale venstre, hvis de var kommet med et fornuftigt forslag om at kombinere en oprydning i fradragjungen med større retfærdighed.

Sagen er imidlertid ikke så ligetil, så de skal vel være undskyldt. Jeg skal af gode grunde afholde mig fra at analysere komplikationerne og indskrænke mig til nogle enkelte bemærkninger. De rent tekniske komplikationer ved fradrag i selve skatten er omtalt i et notat, som finansministeren, som han havde lovet, afgav i oktober forrige år kort efter lovforslagets fremsættelse. For mig at se hindrer disse komplikationer en nyordning med fradrag i skatten, så længe vi ikke har fået maskinel ændringsbehandling af skattekortene, og allerede hermed forekommer en nærmere behandling nu af

[Helge von Rosen.]

en ordning med fradrag i selve skatten at ville have været en urimelig belastning for udvalgsarbejdet, som jo har været tilstrækkelig kompliceret.

Det radikale venstre er i øvrigt positivt interesseret i, at spørgsmålet behandles, og gerne snarest, sådan at vi er parat, når det tekniske kan være i orden, men vi finder det ikke rimeligt at sætte en tidsfrist til næste samling for fremsættelse af et nyt forslag, som mindretallet foreslår. Det sagkyndige udvalgs arbejde tog 6 år. Man kan for øvrigt blot kaste et blik på f. eks. side 72 i bemærkningerne til lovforslaget, hvor der diskuteres nogle balanceproblemer mellem kapitalforsikringer og livsbetingede renteforsikringer, herunder om beskatningen af kapitalforbrug — noget, man selvfølgelig ikke ønsker — dér vil man efter min mening få et indtryk af, at sagen er overordentlig indviklet, og at det ikke er begunstigelser alt sammen, som man skulle tro af mindretallets bemærkninger.

Retfærdighedsspørgsmålet er heller ikke så enkelt. Betænkningen fra 1966 fra det sagkyndige udvalg belyser ganske indgående hele denne problematik uafhængigt af det tekniske, og man kunne efter min mening som sagt godt gå i gang med det. Men enkelt er det ikke. Næsten primitivt kunne det være at erindre om, at vores progressive år for år-skattesystem i virkeligheden overbeskatter livsindtægten for dem, der som f. eks. mange højtlønnede privatfunktionærer har en lang uddannelses- og optræningsperiode, en kort topindtægt og risiko for tidlig fratræden. I det omfang reglerne giver dem mulighed for at udjævne beskatningen af indtægterne fra topperioden til lavtløns- eller pensionsperioder gennem pensionsordninger, ser jeg deri kun en ønskelig opretning af en uretfærdighed i skattesystemet, en uretfærdighed, som fremhæves af analytikere af skattesystemer med høj marginalskat både i Skandinavien og i f. eks. England. Det er et af de store problemer. Den periode, hvor sådanne folk har topindtægter, er ofte kort. Tænk på tantiemelønnede, hvis indkomster er usikre, selv om de bliver i ansættelsen. Deres pensionsopsparing må koncentreres tilsvarende, som hr. Niels Andersen sagde.

Jeg er derfor ikke særlig positiv over for mindretallets forslag om begrænsning af indbetalingen til en pensionsrateforsikring til 30.000 kr. om året. Der er bl. a. en række alderskauteleer for udbetalingen, som sikrer pensionsformålet, og de gældende regler har vel en vis mission derved, at de giver visse muligheder for at ligestille privatfunktionærer, hvis de selv vil gøre sig anstrengelser, med de vilkår, som offentligt ansatte har med hensyn til deres pension.

Om der i det hele taget foreligger skattebegunstigelse i forhold til reale indkomstforhold, er jeg i tvivl om, endogså selv om det generelle forsikringsfradrag tages i betragtning, og det er jo et hovedspørgsmål, der må ligge bag ved bl. a. hr. Grünbaums betragtninger. Skattesystemet giver ikke begunstigelser under inflation til dem, der sparer op i pengefordringer, som man bl. a. gør, når man tegner pensionsforsikring. Man kan illustrere det ved et ganske enkelt taleksempe. Har skatteyderen sparet en formue op på 100.000 kr., som afkaster 10.000 kr. i rente om året, så er de 5.000 kr. inflationspræmie, hvis man regner med en prisstigning på 5 pct., en erstatning for, hvad hovedstolen taber i realværdi; og hans reale renteindtægt er derfor kun de andre 5.000 kr. Hvis han nu betaler 60 pct. i marginalskat, altså 6.000 kr. af de 10.000 kr., så er indkomstskatten i realiteten 120 pct. af de 5.000 i real rente. Det er dette forhold og så de 20-25 pct., der vistnok er det almindelige i omkostninger ved akquisition og administration i forsikringselskaberne, som er noget af baggrunden for de regler, vi har.

Mindretallets forslag om forhøjelse til 40 pct. af afgiften ved ophævelse i utide kan jeg heller ikke tiltræde. Henvisningen til overensstemmelse med mindste marginalskatteprocent, de 39 komma et eller andet, som hr. Grünbaum foretog, er ganske vist bestikkende, men reglerne om tillægsbeskatningen gør formodentlig enhver spekulation i ophævelse i utide dér, hvor risikoen har vist sig størst, uinteressant, ikke mindst på baggrund af, at ophævelser i utide helt uanset beskatningen i almindelighed er en meget dyr spøg for forsikringstageren. Det er ikke rimeligt at gå så vidt i skrækken for utilsigtet udnyttelse, at der kommer helt urimelige formuetab for den skatteyder, der

[Hølge von Rosen.]

f. eks. er kørt økonomisk fast, og som derfor må gøre sin pensionsordning i kontanter for at klare situationen.

Hr. Grünbaum nævnte mulighederne for, at sådanne folk kunne spekulere i at ophæve en annuitetsforsikring i et dårligt år, et år, de gjorde dårligt, når de, som han sagde, havde magt over det, men han glemte at nævne, at en sådan spekulation kan ikke foretages uden en omkostning. Hvis det gøres med vilje, så er forholdet det, at man f. eks. fremskynder en afskrivningsproces, som kunne være foretaget senere, og det koster noget, nemlig tabet af muligheden for at foretage den samme afskrivning i et senere år. Det er derfor aldeles ikke, sådan som hr. Grünbaum ville antyde det før, noget, man har magt over; det er noget, man kan rokere noget med, og det er et spørgsmål, om det kan betale sig. Jeg tror ikke efter de ændringer, der nu foretages i reglerne, at det kan betale sig, men det er naturligvis et indviklet regnestykke.

Jeg skal ikke komme nærmere ind på rækken af ændringsforslag til de behandlede lovforslag og skal slutte med at anbefale, at der stemmes for de af finansministeren stillede ændringsforslag og imod mindretallets.

Ømann: Det er vel egentlig fremgået af denne debats ulidelighed og også af udvalgsbehandlingen — det har i hvert fald ikke været med nogen særlig stor begejstring, folk har deltaget i dette udvalgs arbejde — at det egentlig ingen mening har at forelægge et sådant læs af petitesser for folketinget. Det, man skulle have gjort, var at drøfte nogle retningslinjer og derefter overlade administrationspetitesserne til administrationen. Det er i virkeligheden petitesser, vi har behandlet. Vi har ikke gjort noget alvorligt ved grundlinjerne i denne lovgivning.

Det er i det hele taget farligt, at man falder til den slags administrationspetitesser, at man på den måde giver folketinget mulighed for at styre udviklingen fra sig til fordel for en illusion om, at man er med til at administrere, hvad man aldeles ikke er.

Hvad er der så kommet ud af det? Ja, hvad indeholder forslaget, som det foreligger fra flertallets side? Det har hr. Grünbaum allerede gjort rede for, jeg skal

kort summere det op. Der ligger en forhøjelse af strafafgiften fra 25 til 35 pct. Det er alt for lidt at indskrænke fidusen fra omkring 40 pct. til en 30 pct., således som der i realiteten bliver tale om for de marginalskatteprocenter; der er tale om for de skatteydere, der tegner disse forsikringer.

Der er sket en glædelig udvidelse af det tidsrum, i hvilket man skal have besiddet en indekstrakt for at kunne ophæve den uden strafafgift, fra 2 til 5 år. Ja vel, det hjælper måske en del, men til gengæld er der ingen tillægsskat ved ophævelse af indekstrakter. Derimod foreslås en ejendommelig bestemmelse, der går ud på, at de, som har indgået en sådan ordning under den forudsætning, at de kunne ophæve ordningen i utide, skal beskyttes. De har indgået en forsikringsordning eller en opsparingsordning, og så beslutter de, at det skal det slet ikke være, den skal bruges til at flytte skatten fra et år til et andet, og derfor ophæver de den senere. Over for sådanne personer må man altså ikke give love tilbagevirkende kraft. Her er ikke tale om love med tilbagevirkende kraft, og i særdeleshed i denne situation kan der, sådan som finansministeren også udtrykte det, da han fremsatte lovforslaget oprindelig, aldeles ikke være tale om at tage et sådant hensyn.

Det er altså grumme lidt, der er nået, og når man betragter værdien af denne lovgivning som helhed, så er det ikke noget, der kan animere til at stemme for dette lovforslag som helhed ved tredje behandling. Men jeg vil stærkt anbefale, at man i hvert fald stemmer for de ændringsforslag, der er stillet om forhøjelse af afgiften til 40 pct., om indførelse af et loft samt om indførelse af tillægsskat også for indekstrakterne.

Som nævnt er det min opfattelse, at det i bund og grund er en rædden ordning, som ikke bør have lang levetid. Der ydes en ubegrænset støtte til dem, der har råd. Jo mere man har råd til, jo større støtte får man til sin pensionsforsørgelse, til sin opsparing. Jeg vil gerne gøre et par bemærkninger til hr. Langkildes filosofi desangående, idet han fandt det i sin orden, at der blev givet rabat på progressionen, når man brugte sine penge til disse ordninger. Ja men hvorfor dog det? Det er da en fuldstændig privat disposition. Der er tale om et helt frit valg med hensyn til forbruget af éns indkomst. Hvis man

[Ømann.]

købte bolsjer for den eller bajere for den, ville hr. Langkilde vel ikke forlange, at man skulle ned på en lavere progressionssats. Hr. Langkilde tager fejl af de udgifter, der decideret er nødvendige for at opnå indkomsten, og som må trækkes fra; i disse tilfælde er det rimeligt, at man derved kommer ned på en lavere progressionssats, for så har man faktisk ikke haft større indkomst end indtægten efter dette fradrag. Det er rimeligt, men det er ikke rimeligt, at man trækker sine udgifter til alle mulige private formål fra og derved scorer en skattegevinst.

Jeg har derfor stillet ændringsforslaget under nr. 43. Det er et forenklingsforslag. Jeg synes først og fremmest, at man med hård hånd skulle sanere alle de mulige og umulige forsikringstyper, som forsikringselskaberne disker op med. Når de gør det, er det jo et led i deres salgs- og akquisitionspolitik, det er ikke udtryk for noget påtrængende behov hos befolkningen. Men folketinget her følger trop. Vi sidder tålmodigt og behandler alle disse krummelurer og alle disse mulige og umulige ordninger og giver regler og undtagelser og undtagelsers undtagelser for disse ordninger, lader os tyrannisere af dem — i stedet for at skære det ned til et fåtal af typer, som dækker befolkningens reelle behov, og så sige til forsikringselskaberne: disse bestemte typer kan man få rabat på via det offentlige, for de andre kan man ikke. Når det er gjort, kunne man roligt lægge denne rabatydelelse over til forsikringsinstitutterne, til pensionskasserne, forsikringselskaberne, for det er ikke bare til glæde for forsikringstagerne, at disse rabatter ydes, men i lige så høj grad til fordel for forsikringselskaberne. Det var såmænd ingen umådelig byrde at lægge over på kasserne og forsikringsinstitutterne, og det ville være let, for så kunne man samtidig komme om ved dette spørgsmål om den store rabat til de store indkomster. Man kunne simpelt hen sige: der betales en fast procentdel af præmien for de forsikringstyper, som man nu har besluttet at yde rabat til. Det kunne de skrive op — så megen tillid kan man have til disse institutter, som er offentligt anerkendt — og så kunne de sende den samlede regning til finansministeren. Så får finansministeren den store fordel, at han kan se, hvad hans private støtte til disse forsik-

ringsordninger i og for sig andrager. Man har jo ikke kunnet få ud af noget som helst statistisk organ her i landet, hvad det egentlig koster de andre skatteydere, at nogle har disse fradrag. Jeg tror nu nok, at hvis man kom med denne udgift og smed den op på finansudvalgets bord og spurgte: vil I bекoste denne udgift over de offentlige finanser som et tilskud til private forsikringsordninger af den karakter, som står opregnet i denne lovgivning? Så ville man ikke bevilge det.

Det er naturligvis ikke noget, der kan gennemføres på en studs. På den anden side mener jeg ikke, at man kan vente længe med at gøre det. Det er en urimelighed, der skriger til himlen, således som denne lovgivning virker over for befolkningen.

Det er nok sådan, at det, der virker grellest, er de indekstraktter, som socialdemokratiet og SF nu har stillet forslag om at man ophører med tegningen af. Hvorfor det? Der er beregninger, der går ud på, at dags dato påhviler der staten efter en kapitalisationsberegning en uhyre byrde. Den er ikke ført à jour, men engang beregnede man den til 20 milliarder kr., hvis man ville ophøre pr. 1. januar 1971 med at tegne indekstraktter, men det var under forudsætning af et langt lavere tegningstal, end man senere har set i 1970. 20 milliarder kr. anslog man byrden til. Skal vi sige 30 milliarder kr. i dag?

Der blev i 1969, da der ingen skattefidus var ved tegningen, alligevel tegnet 136.000 kontrakter, måske for nogle, der havde skævt regnskabsår. Der blev tegnet 700.000-800.000 kontrakter i 1970. De er på 500 kr. stykket. Udgifterne til indekstillæg — det er de kontante udgifter, som staten skal ud med — løber om et par år op i 3-4 milliarder kr.

Der blev sagt fra den konservative ordførers side, at det er egentlig en opsparingsordning, som har succes, den har ligefrem folkelig tiltrækningskraft. Undskyld, der er tegnet 800.000 kontrakter. Hvis de pågældende personer har tegnet fire hver — de må tegne seks, så vidt jeg husker — så drejer det sig om 200.000 personer. Det er ikke særlig folkeligt. Det er i hvert fald et meget snævert folkeligt begreb, som den konservative ordfører anlægger. Men det er til gengæld dyrt for os andre, og det bliver dyrt.

[Ømann.]

Hr. Niels Andersen var også begejstret for denne opsparingsfacon, men jeg kunne godt lide at spørge ham: hvor mange af hans partis vælgere tror han virkelig udnytter denne opsparingsmulighed?

Jeg skal anbefale, at man stemmer for ændringsforslaget om at tage forsikringsordningerne ud af skattelovgivningen og føre administrationen af en eventuel støtte over til forsikringsselskaberne. Jeg skal anbefale, at man stemmer for de af socialdemokratiet og SF stillede ændringsforslag.

Finansministeren (Ninn-Hansen): Såvel hr. Niels Andersen som hr. Helge von Rosen har omtalt den vejledning, som jeg har lovet at fremkomme med, og som også er ganske nødvendig til forklaring af disse mange nye og meget teknisk betonedede regler. Jeg skal foranledige, at den fremkommer så snart som muligt. Vi vil selvfølgelig bestræbe os for, at man herigennem kan give svar på de uafklarede spørgsmål, som er i forbindelse med denne lovgivning, i hvert fald ved en hurtig gennemlæsning af de ændringer i de forskellige love, der nu foretages.

Jeg synes, at udvalget har gjort et meget stort arbejde ved behandling af denne vanskelige sag, og jeg mener, at udvalget er nået frem til et godt resultat, også set i forhold til det oprindelige lovforslag.

Når lovforslaget er så omfattende og indeholder så mange teknisk prægede regler, hænger det sammen med, at vi her lovgiver på et område, hvor der i årenes løb er foregået en stærk udvikling, således at skatte-reglerne har skullet tilpasses de ændrede behov, som befolkningen har med hensyn til sikring af alderdommen og sikring af de efterladte ved for tidlig død. Dertil kommer, at samfundet i stadig højere grad har brug for, at borgerne præsterer en opsparing, og derfor må tilskynde til, at der bliver en sådan opsparing. Det forekommer mig, at vi med lovforslaget, som det ser ud her ved anden behandling, er nået et langt stykke i retning af at skabe tidssvarende og tilpas smidige regler, som på rimelig måde tager hensyn til såvel borgernes ønske om sikring af alderdommen som samfundets ønske om at tilskynde til øget privat opsparing.

Jeg mener også, at man med de foreslåede regler opnår, at reglerne om fradragsret for

forsikringer og opsparing ikke længere kan anvendes i rent skattebesparende øjemed, dvs. uden at der foreligger et pensionsmotiv. Men jeg kan forstå af debatten og også af den afgivne betænkning, at det ikke er alle, der er af denne opfattelse. Hr. Ømann udtrykte det meget klart, og jeg synes også meget drastisk, ved at tale om en rådden ordning. Ja, hvis man har det syn på opsparingen og den private opsparing, der kan fremkaldes igennem de forsikringer og de kontrakter, som denne lovgivning omfatter, så kan jeg ikke indvende noget imod udtrykket, hvor drastisk det end er, men jeg har altså selv det modsatte syn på spørgsmålet om opsparing, idet jeg mener, at vi skal gøre, hvad vi kan for at animere den.

Der var også forskellige bemærkninger i hr. Grünbaums tale, som må opfattes som indvendinger imod det standpunkt, vi er kommet til, og de synspunkter, som bl. a. jeg har anlagt. Nu har hr. Grünbaum jo fået svar på de fleste af disse indvendinger af hr. Langkilde, og derfor skal jeg søge at holde mig til de spørgsmål, som jeg forstår er de mest centrale. Vi står i en debat, som minder meget om den, vi havde i går, og såvel hr. Grünbaum som jeg er vel sådan indstillet, at vi gerne tager et opgør om de ting, som vi er uenige om, men der er vel ikke noget særligt formål ved at gøre det på alt for mange områder. Jeg finder det rigtigst at koncentrere mig om et par af de synspunkter, hr. Grünbaum anførte, men hr. Grünbaum må altså ikke opfatte det som manglende interesse for at tage diskussionen op også om andre ting.

Der er først og fremmest fremkommet indvendinger fra hr. Grünbaums side imod, at vi har sat afgiften til de 35 pct. I går havde vi en diskussion om, hvorvidt vi skulle have 50 pct. i stedet for 40 pct. ved den særlige indkomstskat. Regeringen har altså valgt at forhøje 10 pct. ved særlig indkomstskat og har gjort det samme her, hvor det drejer sig om afgiften ved ophævelse i utide af disse kontrakter, også 10 pct. Man kan selvfølgelig undre sig over her ligesom i går, at hr. Grünbaum, der jo selv har administreret denne lovgivning, har været tilfreds med de tidligere 25 pct. og ikke ændret det, men nu er så utilfreds, når vi foretager en forhøjelse til de 35 pct. Det skal jeg ikke uddybe nærmere, for det drøftede vi vel til

[Finansministeren.]

ende i går, men det kan jo være lidt svært for os andre at forstå. Jeg synes, også med henvisning til, at marginalskatten er 39,3 pct. for alle landets kommuner, at de 35 pct. er rimeligt, for der er jo kommuner, hvor marginalprocenten er lavere, og det er heller ikke på forhånd givet, at skatteyderne hvert år har haft fuld udnyttelse af fradragsretten. Dertil kommer, som hr. Långkilde også sagde, at ved særlig indkomstskat er der det særlige fradrag på de 3.000 kr. efter den nye lov. Jeg synes altså, at det er rimeligt med de 35 pct.

Når der nu tales om både en højere procent og tillægsskat, som i øvrigt ville blive uhyre vanskelig at administrere, og rettes indvendinger imod, at vi ved ændringsforslag har taget hensyn til, at folk kunne have disponeret i tillid til den gældende lovgivning, og derfor ikke ønsker at give lovgivningen her noget, der kunne opfattes som tilbagevirkende kraft, så kan jeg ikke se, at det er centrale indvendinger i relation til spørgsmålet om at komme misbrug til livs. De, der tegner sådanne kontrakter uden at have det for øje, at man herigennem vil skaffe sig en pension, bliver altså, hvis de ophæver kontrakten i utide, belastet med en afgift, der så nogenlunde svarer til den skattefordel, de i tidens løb har haft af det. Sådant er den oprindelige lov også udformet.

Men det var, som om de bemærkninger, der blev fremsat af hr. Grünbaum og hr. Ømann, ville gøre det til næsten noget helt odiøst, at nogen ville ophæve deres kontrakt. Det er ikke hensigten, at kontrakten skal ophæves, men netop når vi taler om folk med jævne indtægter, må vi da indrømme, at der kan komme tidspunkter, hvor de pågældende er kommet i sådanne vanskeligheder, at det er nærliggende for dem at få en udbetaling af de beløb, de har sparet op, i stedet for at gå andre steder hen, f. eks. til det offentlige, for at få en støtte. Hr. Grünbaum ved fra sin egen erfaring med administrationen af love af den karakter og også andre steder, hvor der er tale om bin-

dinger, at folk, der har tegnet sådanne kontrakter eller foretaget bindinger af beløb som ganske unge, på grund af udviklingen kan blive udsat for, at de ikke kan klare opgaven at fortsætte opsparingen, og at de da tit står i den situation, at de føler sig meget ulykkelige over, at de ikke kan få midler, der er bundet, ud. Oftest står de næsten i den situation, at de har valget imellem at kunne få de midler ud eller at skulle belaste det offentlige. Der er ikke noget mærkeligt i, at der kan indtræffe de situationer, og det er dog gennemgående for folk med ret små indtægter, at disse situationer indtræffer. Derfor forstår jeg ikke helt, hvis man vil rejse noget i retning af en hets — og sådan synes jeg det virker — for at finde alle mulige regler frem, så man kan ramme dem, der ophæver en kontrakt.

Jeg har også lidt vanskeligt ved at forstå det ændringsforslag, som går ud på, at vi skal ophæve indekstrakterne for fremtiden. Jeg har med interesse set betænkningen fra de to mindretal. Det ene mindretal, socialdemokratiets medlemmer af udvalget, skriver i betænkningen:

„Mindretallet har sammen med udvalgets andet mindretal stillet de nedenstående ændringsforslag nr. 3, 11-12, 14, 17, 20, 26, 33, 35 og 44, hvorom henvises til bemærkningerne.“

... og så ikke mere. Hvis man ser på det andet mindretal, socialistisk folkeparti, skriver det om dette opsigtvækkende forslag:

„Da en fortsat tegning af indekstrakter er åbenbart uforsvarlig, fordi ordningen pålægger kommende generationer uoverskuelige forpligtelser, som skal opfyldes af andre end dem, der har fordel af tegningen, stiller mindretallet sammen med udvalgets andet mindretal endvidere ændringsforslaget under nr. 44 om øjeblikkelig standsning af adgangen til tegning af disse kontrakter.“

Der er altså ikke megen tvivl om, hvem der har haft initiativet i denne sag. Der er heller ikke nogen tvivl om, hvem der åbenbart vil stå mest ved, at man nu, som det

[Finansministeren.]

står i ændringsforslag nr. 44, fra 10. maj 1971, vil ophæve adgangen til at tegne indekskontrakter.

Begrundelsen for det kan ikke være, at det går tilbage for denne opsparingsordning. I den skrivelse af 5. maj 1971, der er sendt til udvalget, fremgår det, hvilken fremgang der har været i tegningen af kontrakter. I 1968 blev der tegnet i bankerne 132.000, i 1969 51.000, i 1970 ca. 475.000. I sparekasserne var de tilsvarende tal 102.000, 34.000 og 240.000. Hvis vi tager med, hvad der er tegnet i forsikringselskaberne, kommer vi vel op på, at der i året 1970 i alt er tegnet mellem 700.000 og 800.000 kontrakter. Dette skal, selv om der kan være nogle ophævelser af kontrakter, lægges til det betydelige tal, vi har i forvejen. Det er altså en opsparingsordning med succes.

Jeg er da klar over, at nogle af nytegningerne er fremkaldt af, at der er kommet et lovforslag, men der er i hvert fald ingen, der skal bilde mig ind, at det er millioner eller folk med store indtægter, der har tegnet alle disse kontrakter. Nu skal jeg ikke nævne arbejdsmanden, i hvert fald ikke ved navn, men det er store grupper af lønmodtagere, der er interesserede i at tegne disse opsparingsordninger. Er det så rimeligt og rigtigt at sige: nu falder den ordning væk pr. 10. maj i år, uden at stille noget andet op i stedet for?

Vi har jo haft debatter her i det høje ting, også for nylig, hvor socialdemokratiske ordførere har beklaget sig over, at den private opsparing ikke er tilstrækkelig, og det har man ret i. Er det så vejen frem at ophæve ordninger, der er populære, populære i meget brede kredse, og hvori folk af alle indtægtsgrupper deltager? Jeg tror det ikke, og derfor må jeg stærkt advare imod at stemme for det pågældende ændringsforslag.

Grünbaum: Jeg skal ikke sige så forfærdelig meget til hr. Långkilde, kun det, at han i hvert fald er helt uenig med den tidligere finansminister, hr. Poul Møller, i betragtningerne vedrørende lovforslagets tilbagevirkende kraft. Jeg har citeret, hvad daværende finansminister Poul Møller sagde om det spørgsmål ved sin fremsættelse af lovforslaget, og der er ikke grund for mig til at tage den debat op en gang til.

I det hele taget ligger det sådan, som det også er fremgået af debatten her, at regeringspartierne hverken er til at hugge eller stikke i; de vil i virkeligheden ikke noget andet end at forringe det forslag, som de selv har fremsat. Det er jo stort set det, der er sket, en meget alvorlig forringelse.

Når hr. Niels Andersen og nu også finansministeren kommer med de syge og de fattige og de arbejdsløse, så er det forfærdeligt at høre på — det er umoralsk i allerhøjeste grad. Hver gang vi diskuterer disse problemer, om vi kan komme disse skatteundragelser til livs, og når vi taler om de skattefrie millioner og mange andre ting, så kan man altid finde ud af at skubbe nogle arbejdsløse og nogle syge og nogle fattige foran sig, når man skal begrunde, at det er ikke muligt at lave om på skattereglerne, sådan at man kommer disse ting til livs.

Var det ikke mere nærliggende, om finansministeren her havde sagt: da der kan være, hvis man skal gøre det rigtige, visse uheldige virkninger over for folk, som er i en nødsituation, og som derfor må ophæve disse ordninger, så gennemfører man en lempelsesregel, så gennemfører man en regel om, at hvis folk ophæver deres indekskontrakter, eller hvad det nu er, i utide, fordi de er kommet ud i økonomisk uføre, så skal de behandles på en særlig måde. Det ville jeg mene var en rimelig måde at stille disse problemer op på. Men det, man gør nu, er simpelt hen, at man vil omgå det, man har lovet befolkningen. Regeringspartierne har jo også lovet befolkningen, at nu skulle der ske noget med disse skatteundragelser. Hvad gør man? Vi så det i går, vi ser det i dag; det er samme linje hele vejen igennem; der er overhovedet ingen interesse hos regeringspartierne for at skabe et bedre skattesystem i den forstand, at man vil skatteundragelserne til livs.

Lad mig tage de 35 pct. en gang til ganske kort. Finansministeren sagde nu, at når man har valgt 35 pct., så var det, fordi det var 10 pct. højere end 25, ligesom det var 10 pct. højere, når man satte de 30 pct. op til 40 pct. Men det er jo slet ikke det, der står i fremsættelsestalen eller i bemærkningerne. Der står, at man valgte 35 pct., fordi denne procent svarede til gennemsnittet af beskatningen på proportionalstrækket. Det var det man vidste i oktober forrige år. Men vi

[Grünbaum.]

ved nu efter det materiale, finansministeren selv har fremlagt, at det er ikke 35 pct., men det er 40 pct., der svarer til det, finansministeren — altså denne finansministers forgænger — sagde, da han fremsatte lovforslaget, og det, som regeringspartierne har ment, da de fremsatte forslaget. Jeg giver derfor ikke ret meget for det, finansministeren nu kommer med; det er ikke andet end udflugter, omgævelser.

Til sidst spurgte finansministeren, om det er rimeligt, at man nu vil ophæve indeksordningen fra den 10. maj. Det drejer sig altså kun om de fremtidige tegninger. Vi har jo diskuteret det mange gange før, men vi tror ikke på, at der heri ligger nogen virkelig reel meropsparing til gavn for det danske samfund. Der ligger i høj grad en flytning af nogle penge fra én post til en anden — det er noget, man ordner nede i banken eller sparekassen — men der kommer i masser af tilfælde ikke én øres mere opsparing af den grund.

Langkilde: Hr. Grünbaum siger hver gang, han er heroppe, at der er sket en forringelse af forslaget, en generel forringelse, det ligger der nærmest i hans udtryk, men det er helt urigtigt. Den eneste ændring, der er sket i lovforslaget, som — altså efter hr. Grünbaums opfattelse kan kaldes en forringelse — efter min mening er det det ikke — drejer sig om den tilbagevirkende kraft, men der er på andre punkter som påvist i mit første indlæg sket skærper, som er væsentlige. Der er lukket huller, som det er betydningsfuldt at vi har fået lukket, og derfor synes jeg ikke, det skal blive stående, som hr. Grünbaum siger det, at der er sket en generel forringelse af lovforslaget. Der er fremsat forslag om nogle enkelte ret væsentlige skærper og lukninger af huller, og så er der foreslået denne ændring med hensyn til tilbagevirkende kraft, som vi altså vurderer forskelligt.

Hr. Ømann foretrækker nedslag i skatten i stedet for nedsættelse af den skattepligtige indkomst, idét han siger, at det er helt urimeligt, at man anvender fradrag på dette område, som er en rent privat ting, som ikke kan have det offentlige interesse. Jeg vil ikke som hr. Ømann sætte lighedstegn mellem dette gennem opsparing at sikre sin

pension og sin alderdom og så dette at købe bolsjer og bajere for pengene; jeg synes ikke, det er rimeligt at sætte det lighedstegn. Selv om staten måske skal være forsigtig med en moralsk vurdering, så vil jeg dog alligevel tillade mig at sige, at vi er interesserede i — og det er også det, lovgivningen er udtryk for — at folk gennem en langtidsopsparing sikrer deres alderdom, og vi kan ikke, i princippet i al fald, være interesseret i, at de køber bolsjer eller bajere for pengene, sådan som hr. Ømann mente at man lige så godt kunne.

Hyori adskiller disse fradrag i den skattepligtige indkomst sig fra andre skattefradrag? Der er jo en lang række andre skattefradrag. Mener hr. Ømann også, at disse skulle ændres til at være nedslag i skatten, f. eks. underskud på parcelhuset eller underholdsbidrag eller lign.? Skal de også ligestilles med dette område, således at de ikke bør indrømmes som fradrag i den skattepligtige indkomst? Det kunne jeg i og for sig godt lide at vide. Jeg mener, at det må være helt rimeligt, at dette fradrag ligestilles med andre fradrag.

Ændringsforslaget kan ikke fra hr. Ømanns side være begrundet i et ønske om at forenkle skatteadministrationen, for det, at vi tager et enkelt fradrag ud, som han foreslår, og i stedet afløser det med et nedslag i skatten, det forenkler jo ikke skatteadministrationen; der bliver stadig væk en hel del tilbage, hvis han ikke ønsker at tage dem med også ved samme lejlighed.

Ømann: Ganske kort. Jeg opgiver at holde skatteteoretiske foredrag for hr. Langkilde, men kan bare slå fast, at hr. Langkilde vil altså fastholde det princip, at der skal gives en stor rabat til dem, der har en høj indkomst, og en lav rabat til dem, der har en lav indkomst; det er jo et meget smukt princip, og jeg forstår, at det er i overensstemmelse med hans partis hele ideologi.

Finansministeren (Ninn-Hansen): Hr. Langkilde har ret i, at den ændring af betydning, der foreslås i forhold til det oprindelige forslag, er ændringen med hensyn til den tilbagevirkende kraft. Nu har hr. Grünbaum brugt megen tid til at søge at påvise, at der skulle være et modsætnings-

[Finansministeren.]

forhold imellem hr. Poul Møllers standpunkt og det standpunkt, hr. Langkilde og jeg har. Jeg synes, hr. Grünbaum meget flot ser bort fra, at det var daværende finansminister Poul Møller, der stillede ændringsforslaget ud fra den uhyre rigtige opfattelse, at der havde været nogle reaktioner imod, at man således greb ind i folks allerede foretagne dispositioner. Derfor mente man, at det var rigtigt at undgå at give loven den karakter af tilbagevirkende kraft.

Jeg var lidt overrasket over at høre fra hr. Grünbaum, at det var umoralsk at tænke på syge og arbejdsløse. Jeg tror i øvrigt hverken jeg omtalte syge eller arbejdsløse. Det, jeg sagde, var, at folk kan komme i den situation, at de ikke længere kan fastholde det opsparingsøjemed, de oprindelig havde. Jeg nævnte udtrykkelig, at de, der havde tegnet en kontrakt som yngre, kan få nogle forpligtelser, som bevirker, at de ikke kan gøre det.

Endelig sagde hr. Grünbaum, at der ikke er tale om nogen meropsparing som følge af lovgivningen om indeksopsparing. Der er i hvert fald aldrig ført noget som helst bevis for, at der udelukkende er tale om den overflytning, som hr. Grünbaum omtaler. Jeg mener netop, at den brede tilslutning, der er til denne opsparing, på baggrund af den måde, hvorpå den kan tegnes, viser, at der er en masse mennesker, der ellers ikke ville have sparet op, hos hvem man fremkalder en opsparing med det tilbud, der her bliver givet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om beskatning af pensionsordninger m. v.

Ændringsforslag nr. 1 og 2, § 1, således ændret, og §§ 2-7
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes med 85 stemmer mod 55.

§§ 8-11, ændringsforslag nr. 4, § 12, således ændret, §§ 13-15, ændringsforslag nr. 5, § 16, således ændret, § 17, ændringsforslag nr.

6, § 18, således ændret, § 19, ændringsforslag nr. 7 og 8, § 20, således ændret, § 21, ændringsforslag nr. 9, § 22, således ændret, ændringsforslag nr. 10, § 23, således ændret, og §§ 24-27

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 11
forkastedes med 85 stemmer mod 55.

§ 28
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 12 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 11.

Underændringsforslag nr. 14
forkastedes med 84 stemmer mod 57.

Ændringsforslag nr. 13, 15 og 16 og § 29, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 17 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 11.

Ændringsforslag nr. 18
vedtoges uden afstemning.

Underændringsforslag nr. 20 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som underændringsforslag nr. 14.

Ændringsforslag nr. 19 og 21 og § 30 med de foretagne ændringer
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 22, § 31, således ændret, § 32, ændringsforslag nr. 23 og § 33, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 24 om en ny affattelse af § 34
vedtoges med 84 stemmer mod 58.

§ 34 i den ændrede affattelse
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 25 betragtedes som *vedtaget* med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 24.

§ 35, således ændret, *vedtoges* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 26 betragtedes som *forkastet* med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 11.

§ 36, ændringsforslag nr. 27, § 37, således ændret, §§ 38 og 39, ændringsforslag nr. 28, § 40, således ændret, ændringsforslag nr. 29, § 41, således ændret, ændringsforslag nr. 30, § 42, således ændret, §§ 43 og 44, ændringsforslag nr. 31, § 45, således ændret, og §§ 46 og 47 *vedtoges* uden afstemning.

Underændringsforslag nr. 33 og 35 betragtedes som *forkastet* med samme stemmetal som underændringsforslag nr. 14.

Ændringsforslag nr. 32, 34 og 36, § 48, således ændret, §§ 49-55, ændringsforslag nr. 37, § 56, således ændret, og §§ 57-61 *vedtoges* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 38 betragtedes som *vedtaget* med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 24.

§ 62, således ændret, og § 63 *vedtoges* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 39 betragtedes som *vedtaget* med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 24.

§ 64, således ændret, og §§ 65 og 66 *vedtoges* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 40 og 41 betragtedes som *vedtaget* med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 24.

§ 67, således ændret, *vedtoges* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 42 om, at § 68 udgår, *vedtoges* uden afstemning, hvorved § 68 betragtedes som forkastet.

§ 69 *vedtoges* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 43 om indsættelse af en ny paragraf *forkastedes* med 84 stemmer mod 11; 48 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslag nr. 44 om indsættelse af en ny paragraf *forkastedes* med 84 stemmer mod 59.

Lovforslagets overgang til tredje behandling *vedtoges* uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af kildeskatteloven. (Ændringer i forbindelse med lov om beskatningen af pensionsordninger m. v.).

Ændringsforslaget, § 1, således ændret, og § 2 *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling *vedtoges* uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 2 og § 2, således ændret, *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling *vedtoges* uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om selvangivelsen af indkomst og formue, om foranstaltninger til kontrol med selvangivelsen og om straffen for skattesvig m. v.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Sluttelig foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Ændringer i forbindelse med lov om beskatningen af pensionsordninger m. v.).

Ændringsforslag nr. 1 og 2, § 1, således ændret, og § 2,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om offentlige indsamlinger.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 116) findes i tidenden sp. 4060, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2319).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling satte til forhandling under ét.

K. Axel Nielsen: Som bilag til betænkningen er trykt en række spørgsmål til justitsministeren samt dennes svar. Ministeren har tillige været til samråd og her nærmere uddybet de afgivne svar.

Som det fremgår af betænkningen, har navnlig sondringen mellem offentlige og ikke-offentlige indsamlinger givet anledning til overvejelse i udvalget. Justitsministeren har herom udtalt, at spørgsmålet må afgøres

efter en samlet vurdering af omstændighederne. I sidste instans er det som anført i betænkningen domstolene, der skal foretage denne vurdering.

Men spørgsmålet om, hvorvidt der skal skrides ind mod en indsamling eller mod dem, der iværksætter den, beror jo i første række på landets mange politimestre, og selv om man fra ministeriet udsteder cirkulærer for at prøve at skabe ensartethed, kan afgørelserne let falde forskelligt ud. Jeg henstiller derfor til ministeren, at man i den første tid efter lovens ikrafttræden holder øje med tiltalepraksis rundt om i landet, f. eks. ved at forlange indberetning om de sager, der rejses.

Jeg kan i øvrigt anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Henry Møller: Justitsministerens lovforslag vender jo tilbage fra første behandling i uforandret skikkelse, og jeg skal kun ganske kort på mit partis vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Evan Jensen: Der er jo ikke stillet ændringsforslag, som det allerede er præciseret, men i udvalget har vi drøftet en række spørgsmål, og vi har igennem de besvarelser, vi har modtaget, fået afklaret en række ting.

En af de ting, som særlig har interesseret mig og interesseret os i venstre, er spørgsmålet om indsamlinger inden for et lokalt område. Jeg har forstået de besvarelser, vi har fået — og det fremgår også af den betænkning, som udvalget har afgivet — at hvis en indsamling foregår inden for et begrænset lokalt område blandt mennesker, som har kendskab til det formål, indsamlingen skal omhandle, er der ikke tale om nogen offentlig indsamling. Men det fremgår jo også, at der kan være visse uklarheder i henseende til, om en indsamling er offentlig eller den ikke er det, og i sidste instans er det altså et domstolsanliggende.

Jeg håber, at det cirkulære, som kommer fra ministeriet, vil prøve at klarlægge en række af disse forhold, således at der ikke skal blive for mange uklarheder. Det er jo rart, når lovgivningen er klar, således at vi får så få overtrædelser som muligt, og jeg håber derfor som sagt, at det cirkulære, som kommer fra ministeriet, kan klarlægge nogle